

רב"ע של פעם- חוה בלור ירושלים

התחלתי ללמוד רב"ע בשנת 1964 במחזור י"ג..

על המקצוע שמעתי מחברה שהייתה בשנה השנייה ללימודיה. סמכתי על בחירתה ומצא חן בעיני לעבוד בבית חולים ולסייע לחולים בלי להתלכך. בשנה זו לא גייסו בנות לצה"ל אך המליצו ללמוד מקצועות פרא רפואיים במקום.

הלימודים התנהלו ב"הדסה ג'" ברחוב הנביאים בירושלים. משך הלימודים העיוניים היה שנתיים שבמהלכן שולבו תקופות של ששה שבועות של התנסות בשטח. השנה השלישית הייתה כולה עבודה בשח וחולקה לשתי מחציות, כשבכל מחצית עבדנו עם אוכלוסייה אחרת. אני עבדתי במחצית הראשונה בבית חולים גהה שהיה קטן ושכן על הכביש הסואן. במחצית השנייה עבדתי בבית חולים אסף הרופא במחלקת ילדים בעלי שיתוק מוחין. במחלקה היה גם בית ספר. במהלך מחצית זו פרצה מלחמת ששת הימים ועברנו לעבוד במחלקות האישפוז. שם נפגשתי עם פצועים שהגיעו מהחזית, ואלו שהגיעו מירושלים עוררו בי התרגשות אדירה בספרם היכן הם הסתובבו בירושלים המזרחית. בכל אותם מקומות עליהם חלמנו בירושלים החצויה בחומה. הצוות סביבי לא הבין את עצמת תגובתי.

בשנה הרביעית, לאחר תום הלימודים, חויבנו לעבוד בריפוי בעיסוק במקום אליו נשלחנו לפי החלטת מנהלת בית הספר לריפוי בעיסוק. את תעודת ההסמכה קיבלנו רק בתום שנת החובה. אני נשלחתי לבית לווינשטיין לעבוד בתחילה במחלקת מבוגרים נפגעי ראש (ביניהם פצועי מלחמת ששת הימים) ומחלות נוירולוגיות אחרות. במסגרת הרוטציות בתפקידים הועברתי למחלקת שיקום אורטופדי. שם נפגשתי עם כמה בני אותה משפחה שנפגעו בתאונות דרכים דבר שהשפיע עלי קשות ועד היום איני נוהגת מחוץ לעיר.

את תעודת ההסמכה קיבלתי ב-1968 בטקס הראשון בבית הספר לריפוי בעיסוק על הר הצופים שנפתח אחרי איחוד ירושלים.

עבודת המרפאה בעיסוק באותם ימים כללה אבחון החולה האם הוא מתאים לעבוד ברקמה, או באריגה, או בקליעת נצרים או בתפירה. הייתה גם אפשרות לעבודה בחומר ובציור. במהלך לימודי היה ברור לי שאיני רואה בעבודה זו את ייעודי. לכן, במהלך שנת החובה, החלטתי ללמוד באוניברסיטה פסיכולוגיה והתקבלתי לאחר מבחן פסיכומטרי שנעשה רק בפקולטה זו.

עם סיום לימודי ב-1971 פניתי בעצת חברה לדר. נעמי אמיר שבדיוק פתחה גן לילדים לבעלי שיתוק מוחין שהיו בטיפולה בבית חולים ביקור חולים. גן זה היה ראשון מסוגו כיוון שלפני כן לא היו מסגרות מיוחדות אלא לחירשים עיוורים ובעלי פיגור. היא קיבלה אותי לעבודה

כגננת ואחה"צ לעבודה עם ילדים גדולים יותר ממרפאתה שמשום מה לא הצליחו בלימודיהם בביה"ס למרות היותם אינטליגנטים. המושג ליקויי למידה לא היה קיים והחלו להשתמש באבחנה ליקוי מוחי מזערי MBD. בשנה השנייה לעבודתי, כאשר עבדתי רק בריפוי בעיסוק, התחילו להגיע שמועות מעמיתות אמריקאיות שבארה"ב הגב. ג'יין איירס מפתחת שיטה לטיפול בילדים דרך תחושה ותנועה ואף פיתחה מבחן הבודק תפקודים הקשורים ליכולות של ילדים בעלי בעיות התפתחותיות בגיל הגן ובית ספר. המושג אינטגרציה סנסומוטורית התחיל לקבל משמעות לעבודתנו עם הילדים. יחד עם כמה קולגות יצרנו קשר עם עמיתה מארה"ב שהסכימה לבוא וללמד אותנו את המבחן ואת שיטות הטיפול. במהלך השנים הגיעו עוד קולגות מארה"ב ועדכנו אותנו. כל מה שלמדנו יושם באופן מלא בעבודתנו. הושקע כסף רב בקניית ציוד ורכישת מבחן איירס. השלב הבא היה ללמד עוד ועוד מרפאות בעיסוק שהתחילו לעבוד במרפאות להתפתחות הילד שנפתחו בכל הארץ.

בערך בתקופה זו דר. אמיר בגישה התומכת בעבודת הריפוי בעיסוק והטיפול הפרא רפואי לסוגיו, משכה אליה מרפאות מכל הארץ, כולל פיזיותרפיסטיות ומרפאות בדיבור. התחלנו להבין שיש הרבה מן המשותף בטיפול המקצועי בבעיות התפתחות מתוך הבנה זו הקמתי יחד עם קלינאית תקשורת מחיפה ופיזיותרפיסטית מת"א את א.ה.ב.ה. =איגוד המרפאים בהתפתחות הילד. בנוסף לימי עיון שקיימנו במרפאות שהסכימו לארח עשרות אנשים שביקשו להשתתף, היעד הגדול היה להביא לישראל מורות שילמדו כאן קורס בשיטת בובט (BOBATH). בקורס הראשון שהיה בירושלים לא יכולתי להשתתף כי הייתי בהריון והן לא הסכימו לקבל אותי במצב זה. איני יכולה לתאר את תסכולי למראה החלום המתגשם בעירי ואני בחוץ... בקורס השני שנערך בחיפה כעבור שנתיים, במשך תשעה שבועות, השתתפתי בהסכמת משפחתי הנטושה שראתה אותי רק בסופי שבוע ובעזרתה של המארחת החיפאית שלי הפיזיותרפיסטית הגב. שרי רבינו.

במקביל לתהליכים אלו מרפאות בעיסוק החלו לעבוד עם תלמידים בבתי ספר לחינוך מיוחד והתמנתי להיות מדריכה שלהן מטעם משרד החינוך שהחל להכיר רשמית בעבודת הריפוי בעיסוק כחלק בלתי נפרד החינוך המיוחד.

אני מאושרת שהייתה לי הזכות להיות בין המייסדות של תהליכים שהטביעו את חותמם על עבודת הריפוי בעיסוק ושינו אותה למה שהיא היום.

אשמח להשיב לפניות של המעוניינים במידע נוסף.

למתעניינים: havabloch@yahoo.ac.il